

Рішення
колегії Департаменту культури і туризму
Харківської обласної державної адміністрації

від 19 квітня 2016 року № 1

м. Харків

Проаналізувавши підсумки роботи закладів культури і мистецтва у Харківській області протягом 2015 року, колегія Департаменту культури і туризму Харківської обласної державної адміністрації відзначає наступне.

Заклади культури і мистецтва Харківської області провели значну роботу з відродження і розвитку національної культури, духовного, естетичного і патріотичного виховання населення.

Проведено культурно-мистецькі заходи, спрямовані на подальшу підтримку та розвиток жанрів народної творчості області, професійного мистецтва: Всеукраїнський різдвяний фестиваль дитячої творчості «Зимовий сонцеворот», обласний конкурс читців «Вічне слово Кобзаря», XIV Відкритий фестиваль традиційної народної культури «Крокове коло» для дітей та молоді, Всеукраїнський фестиваль-конкурс дитячих колективів народного танцю «Толока», культурно-мистецький захід «Сад пісень Сквороди», V Дельфійські ігри Слобожанщини «Надія. Молодість. Талант.», регіональний конкурс виконавців естрадної пісні «Золота осінь», традиційний фольклорний фестиваль зимового календаря «Святовид», Всеукраїнський різдвяний фестиваль дитячої творчості «Зимовий сонцеворот», творчий проект «Новорічний серпанок», тематичні заходи, присвячені відзначенню державних та новорічних свят, видатних митців і пам'ятних подій та понад 44 виставкових заходів на різноманітну тематику.

В Обласному організаційно-методичному центрі культури і мистецтва було урочисто презентована вишита мапа Харківської області, за підсумками обласного конкурсу на кращу вишивку хрестиком «Візерунком стане рідний край», над якою працювали майстри із усіх 27 районів.

У 2015 році зросла кількість культурно-мистецьких заходів, які спрямовані на патріотичне виховання населення.

Театри: Протягом 2015 року Харківськими професійними театрами впроваджувалися новітні форми роботи: Харківським театром для дітей та юнацтва проводяться творчі проекти «Новорічний серпанок» та «Весняний серпанок», за участю аматорських фольклорних, театральних колективів Харківської області; Харківський державний академічний російський драматичний театр ім. О.С. Пушкіна та Харківський театр музичної комедії проводять театральні вечори в обласних бібліотеках.

Також, Харківська філармонія для популяризації класичної музики використовує сучасні можливості та тенденції: цикл лекцій-концертів класичної музики для майбутніх мам та маленьких дітей – «Ефект Моцарта», музичний концерт з використанням лазерних технологій – «3D шоу».

На протязі року, закладами репрезентовано 16 прем'єрних вистав.

3 нагоди ювілеїв Харківського театру для дітей та юнацтва (95 років від дня заснування, 55 років від дня відновлення, виповнюється 180 років будівлі театру, 100 років тому була зіграна перша вистава у стінах теперішньої будівлі) та Харківського державного академічного театру ляльок ім. В.А. Афанасьєва (75 років від дня заснування) проводились урочистості. Визначною подією у Харківському театрі для дітей та юнацтва стало відкриття МАЛОЇ СЦЕНИ імені Олександра Біляцького прем'єрною виставою Еміля Ажара «Усе життя попереду» (15 квітня 2015 року).

Колектив Харківської філармонії представив Харківську область в Іспанії; Харківський державний академічний український драматичний театр ім. Т.Г. Шевченка з виставою «Антигона в Нью-Йорку» брав участь у театральному фестивалі «Polska w IMCE Niecodzienny Festiwal Teatralny» (м. Варшава) та у театральному фестивалі «Ukrainska Wiosna» (м. Познань); Харківський обласний театр для дітей та юнацтва брав участь у фестивалях містах Гданськ, Краків, Трабзон. На сцені зазначеного театру вистави для дітей презентували театральні групи з Польщі та Чехії; «Великий академічний Слобожанський ансамбль пісні і танцю» виїжджав до Бельгії, Польщі; Харківський академічний театр для ляльок ім. В.А. Афанасьєва з виставою «Їжачок з туману» брав участь у XXI міжнародному фестивалі театрів ляльок (Каунас).

5 листопада 2015 року у державному підприємстві «Харківський національний академічний театр опери та балету імені М.В. Лисенка» за участю Надзвичайного та Поважного Посла Японії пана Сумі Шигекі та Віце-прем'єр міністра – Міністра культури України Кириленка В.А. пройшла церемонія урочистого запуску комплексу постановочного і освітлювального обладнання сцени великої зали ДП «ХНАТОБ», змонтованого в рамках угоди між Урядом України та Урядом Японії. В 2015 році театральні колективами були показані вистави для тимчасово-переміщених осіб Донецької та Луганської областей, організовані концертні виступи у приміщеннях театрів, для поранених воїнів у обласному госпіталі Харківського гарнізону, безкоштовні відвідування театрів військовослужбовцями, бійцями, які знаходяться на ротації, демобілізованими військовослужбовцями та їх сім'ями.

З концертними програмами Харківська обласна філармонія гастролювала до м. Артемівськ Донецької області, м. Северодонецька Луганської області.

Бібліотеки: Кількість бібліотек усіх систем та відомств на 01.01.2016 р. – 1280 (на 01.01.2015 р.- 1291), системи Міністерства культури - 826 бібліотек (на 01.01.2015 - 837), у тому числі в сільській місцевості – 599 (на 01.01.2015 - 608).

За звітний період мережа зменшилася: об'єднано бібліотеку-філію №33 для дорослих та бібліотеку-філію № 25 для дітей Держинського району м. Харкова, зі структури Районного комунального закладу «Балаклійська централізована бібліотечна система» були виключені та ліквідовані 7 сільських бібліотек-філій, реорганізовано комунальний заклад «Богодухівська централізована бібліотечна система» шляхом ліквідації Мерлянської та Куп'євахської сільських бібліотек-філій, ліквідовано Барвінківську міську бібліотеку філію.

Книжковий фонд бібліотек складає 12410,73 тис. примірників книг. Загальна книговидача 15365,78 тис. примірників книг.

У 2015 році робота бібліотек області була направлена на збільшення кількості нових книжкових надходжень, періодичних видань, у тому числі за рахунок альтернативних джерел фінансування, більш повне задоволення інформаційних потреб населення, популяризації книг серед мешканців регіону, залучення дітей та юнацтва до вивчення культури і традицій українського народу, кращих зразків національної та світової літератури.

Протягом 2015 року особлива увага приділялась роботі з внутрішньопереміщеними особами. Так, Харківською обласною універсальною науковою бібліотекою реалізовано проект USAID (Агентство США з міжнародного розвитку) по проведення тренінгів для ВПО та проект «Працевлаштування та розвиток трудових ресурсів в бібліотеках». На базі Регіонального тренінгового центру бібліотеки Харківської обласної універсальної наукової бібліотеки проведено 33 тренінги за тематикою: «Основи комп'ютерної грамотності. основи навігації в Інтернеті»; «Ресурси Інтернету на допомогу ВПО»; Електронна система моніторингу базової мережі публічних бібліотек України (ЕСMaP); «Працевлаштування та розвиток трудових ресурсів в бібліотеках»; «Програма медіаграмотності громадян». За проектом отримано міжнародну технічну допомогу від організації Українська ініціатива з

підвищення впевненості, USAID (Агентство США з міжнародного розвитку) на суму 55 тис. 200 гривень (кольоровий лазерний принтер, ноутбук).

Також, у Харківській обласній бібліотеці для юнацтва реалізовано програму антикризової допомоги вимушеним переселенцям та тим, хто потребує психологічної підтримки внаслідок бойових дій – «Stop-stress тренінги». У межах цього проекту проведено індивідуальні консультації та групові тренінги щодо способів подолання стресових ситуацій.

Бібліотеки Харківської області брали участь в: Всеукраїнській акції по збору книг для бібліотек військових частин «Бібліотека українського воїна» (зібрано 1093 книги); Всеукраїнській акції «Книжковий дім – відкритий всім» по збору книжок для мешканців зони АТО (м. Маріуполь, м. Слов'янськ, м. Краматорськ, м. Сватово, м. Красногорівка понад 180 прим.), Дитячому будинку у м. Красноармійську (Донецька обл.) та дошкільному навчальному закладу - садочку у с. Башкирівка Чугуївського району, де перебувають діти військових (понад 200 прим. нових книг).

З метою – формування у підростаючого покоління патріотичної свідомості, виховання шанобливого ставлення до пам'яті про ветеранів Другої світової війни, збереження знань про історію свого роду Харківською обласною бібліотекою для дітей організовано і проведено обласний етап Всеукраїнського конкурсу «Книга пам'яті мого роду». У жовтні Харківською обласною бібліотекою для дітей спільно з КЗ «Обласний організаційно-методичний театральний-концертний центр» було проведено Обласний патріотичний форум «В граніті, в бронзі у серцях...». Учасниками заходу стало близько 400 осіб. Під час Форуму відбулося урочисте нагородження переможців обласних турів Всеукраїнських конкурсів «Книга пам'яті мого роду» та «Найкращий читач України-2015».

Харківською обласною бібліотекою для юнацтва втілено соціально орієнтована програма профорієнтації молоді «Обираємо професію крок за кроком», покликаної сприяти реалізації державної політики у сфері профорієнтації молоді шляхом практичної допомоги юнакам і дівчатам у свідомому виборі майбутньої професії, відповідно до потреб особистості, виробництва та ринку праці.

Харківською обласною бібліотекою для юнацтва продовжено реалізацію соціального проекту «Школа здорового образу життя», який покликаний сприяти популяризації повсякденних оздоровчих практик серед молоді та профілактиці шкідливих звичок і розповсюджених у підлітковому віці захворювань. В межах проекту відбулось 11 інтерактивних занять.

З лютого по квітень Харківською обласною бібліотекою для юнацтва було проведено щорічний обласний літературно-художній соціальний конкурс постерів та книжкових ілюстрацій «Книга, що народжує мрію», започаткований з метою відродження інтересу до читання, сприяння талановитій молоді, зокрема з особливими потребами, у розвитку і реалізації творчого потенціалу та задля зміцнення престижу бібліотеки як соціокультурної інституції серед місцевих громад. У квітні Харківській обласній бібліотеці для дітей випала честь представляти Слобожанщину на Міжнародному практичному семінарі «Бувальщина та вигадка: казки і міфи з усього світу», що проходив у Гете-Інституті (м. Київ)

Протягом травня 2015 року Харківська обласна бібліотека для дітей стала учасником та куратором занять у рамках творчого міжнародного проекту «ХУМРА» («HUMRA») зі створення підлітками анімаційних історій про права людини. На базі бібліотеки було проведено серію інтерактивних занять з прав людини, у результаті яких підлітками створено сценарій і знято анімаційний фільм.

У листопаді 2015 року Обласний комунальний заклад «Харківська обласна бібліотека для дітей» здобув перемогу у Всеукраїнському огляді-конкурсі обласних бібліотек для дітей «Дитяча бібліотека в інформаційному суспільстві: пошуки гармонії, шляхи трансформації» у номінації «Організаційно-методична робота» за системність, новаторство, застосування комплексного підходу до здійснення організаційно-методичної діяльності, організацію

рекламно-іміджевої роботи, розробку і видання методичних, інформаційно-аналітичних та інших матеріалів і забезпечення ними бібліотек для дітей області.

Музеї: В рамках циклу заходів, спрямованих на дослідження та популяризацію демократичних традицій українського суспільства, зокрема на території Слобожанщини, було відкрито «Музей місцевого самоврядування Харківщини» (відділ КЗ «Харківський історичний музей ім. М.Ф. Сумцова»), в основу експозиції якого лягла виставка «150 років місцевому самоврядуванню Харківщини. Історія, традиції, сучасність».

Важливою складовою роботи музеїв у 2015 році стала участь в наукових конференціях, присвячених актуальним проблемам музейної діяльності. Зокрема, на базі Харківського історичного музею пройшла «Міжнародна наукова конференція «Сумцовські читання» до Міжнародного дня пам'яток та історичних місць, на базі Харківського художнього музею Міжнародна науково-практична конференція «Слобожанські читання», Міжнародні харківські Сковородинівські читання – Національний літературно-меморіальний музей Г.С. Сковороди.

Проводилась робота щодо наповнення музейних фондів. У ОКЗ «Харківський художній музей», завершено первинну обробку колекції І.Я. Лучковського (понад 2000 експонатів), розпочато підготовку документації. На цей час безкоштовно передано до музею 463 твори цієї колекції. В цілому музей поповнив колекції без використання бюджетних коштів на 797 експонатів.

Знаковою подією в житті Харківщини стало завершення ремонтно-реставраційних робіт в будівлі меморіального будинку-музею видатного художника І.Ю. Рєпіна, який є пам'яткою історії та архітектури місцевого значення. Зараз художньо-меморіальний музей Іллі Рєпіна має точно такий вигляд, як наприкінці ХІХ століття, коли в його стінах проживала родина художника, а сам митець приїздив сюди на канікули.

В лютому 2016 року проведено перевірку КЗ «Харківський історичний музей ім. М.Ф. Сумцова» представниками Міністерства культури України. За результатами перевірки виявлено, що робота зазначеного Музею відповідає статутній діяльності закладу. В той же час було виявлено низку проблем, та надані відповідні рекомендації щодо їх усунення.

Культурна спадщина. Щорічно ОКЗ «Харківський науково-методичний центр охорони культурної спадщини» за підтримки Департаменту культури і туризму Харківської обласної державної адміністрації проводить Міжнародну наукову конференцію «Слобожанські читання», яка проходить в контексті Міжнародного дня пам'яток та історичних місць та Міжнародну науково-практичну конференцію молодих вчених «Пам'яткоохоронні традиції Слобожанщини», яка проходить в межах відзначення Днів Європейської Спадщини.

На території м. Харкова та області розташовано 9561 пам'яток культурної спадщини (історії, археології та монументального мистецтва). На сьогодні Харківська область перебуває на третьому місці щодо формування Державного реєстру нерухомих пам'яток України.

На розгляд Міністерства культури України для внесення до Державного реєстру нерухомих пам'яток України подано 300 об'єктів археології, історії і монументального мистецтва. Серед найбільш значимими об'єктами є: Підземелля Гостинного двору - один з фрагментів стародавніх харківських підземних споруд, що добре зберігся. (на перетині вул. Квітки-Основ'яненка та 2-го Університетського провулку), Печерний християнський скит (Валківський район, смт. Ков'яги). За планувально-архітектурними та стилістично-іконописними матеріалами скит відноситься до кін. ХVІІІ – поч. ХІХ ст., Меморіальний ансамбль «Дробицький яр», де за даними Державного архіву Харківської області нацистами було розстріляно близько 16-20 тисяч осіб.

Рішенням сесії обласної ради від 17 грудня 2015 року № 12-VII «Про внесення змін до рішення обласної ради від 15 січня 2015 року № 1145-VI «Про обласний бюджет на 2015 рік та додатків до нього (зі змінами)» Департаменту культури, як головному розпоряднику коштів по галузі «Культура», було затверджено видатки обласного бюджету на утримання закладів культури, мистецтва і освіти у сумі 151,9 млн. грн. із них по загальному фонду у сумі 147,8 млн. грн., по спеціальному сумі 4,1 млн. грн., у тому числі бюджет розвитку – 1,1 млн. грн.

Фактично профінансовано по загальному фонду 147,1 млн. грн., або 99,5% від плану по бюджету розвитку 1,1 млн. грн., або 100% від плану.

У 2015 році за рахунок коштів бюджету розвитку було:

- погашено заборгованість за виконані у 2013 році роботи з капітального ремонту приміщень КЗ «Обласний організаційно-методичний театральний-концертний центр» у сумі 752,7 тис. грн. та за виконані у 2013 році проектно-кошторисні роботи на капітальний ремонт та оснащення приміщень, комунікацій будівлі ОКЗ «Харківський театр для дітей та юнацтва» у сумі 228,7 тис. грн.

- погашено заборгованість за придбаний у 2014 році енциклопедичний словник «Харківщина» у сумі 66 тис. грн.

- погашено заборгованість за придбане у 2014 році звукове обладнання для Африканівського сільського будинку культури у сумі 33 тис. грн.

- поповнено книжкові фонди обласних бібліотек на 50 тис. грн.

Заробітна плата працівникам закладів культури обласного підпорядкування виплачується своєчасно і в повному обсязі. Середня заробітна плата працівників закладів культури Харківської області в 2015 році складала: клубних працівників – 1952 грн., бібліотечних працівників – 2455 грн., музейних працівників – 2476 грн., працівників шкіл естетичного виховання – 2448 грн., працівників театрів і концертних організацій – 2849 грн.

Одним із показників діяльності закладів культури є обсяг платних послуг, наданих населенню. За 2015 року від надання платних послуг населенню закладами культури отримано 46,9 млн. грн., у т.ч. театральними-концертними установами 14,9 млн. грн.

Облікова чисельність працівників закладів культури області станом на 01.01.2016 року складає 9 483 особи, у тому числі: клубних працівників – 2 393 особи, бібліотечних працівників – 1708 осіб, музейних працівників – 436 осіб, працівників шкіл естетичного виховання – 2631 осіб, працівників театрів і концертних організацій – 1302 особи. Із загальної чисельності на неповну ставку працює 773 особи, або 8,2 %.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 06.04.2016 № 288 «Про підвищення оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери та внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України» мінімальна заробітна плата з 1 травня встановлена у розмірі 1516 гривень, вартість першого тарифного розряду 1185 грн.

Відповідно до п. 2 зазначеної постанови підвищення посадових окладів (тарифних ставок, ставок заробітної плати) працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери здійснюється у межах видатків на оплату праці, передбачених Законом України «Про Державний бюджет України на 2016 рік», а працівників 1—3 тарифних розрядів Єдиної тарифної сітки розрядів і коефіцієнтів з оплати праці працівників — у тому числі за рахунок виплат, пов'язаних з індексацією, надбавок, доплат, премій.

10 грудня 2015 року було прийнято Закон України «Про державну службу» № 889-VIII, який в основній своїй частині набирає чинності з 01 травня 2016 року. Вказаний Закон визначає нові принципи, правові та організаційні засади забезпечення публічної, професійно політично неупередженої, ефективної, орієнтованої на громадян державної служби, яка функціонує в інтересах держави і суспільства, а також порядок реалізації громадянами України права рівного доступу до державної служби, що базується на їхніх особистих якостях та досягненнях.

На виконання «Плану заходів Департаменту культури і туризму Харківської обласної державної адміністрації щодо попередження надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру на об'єктах закладів культури Харківської області в осінньо-зимовій період 2015-2016 років», в закладах культури і мистецтва області розроблено і затверджено заходи щодо попередження надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру. В закладах культури і мистецтва області здійснювався контроль за дотриманням вимог протипожежної безпеки, вживались заходи щодо усунення порушень вимог пожежної та техногенної безпеки.

Протягом 2015 року фактів порушення вимог антикорупційного законодавства серед державних службовців Департаменту не виявлено. В Департаменті здійснюється належний контроль за дотриманням вимог антикорупційного законодавства. Щоквартально подається звіт до відділу з питань запобігання та виявлення корупції апарату обласної держадміністрації, проводяться атестації держслужбовців, систематично працівники Департаменту проходять відповідні підвищення кваліфікацій. В Департаменті культури і туризму постійно ведеться аналіз контрольних документів, в тому числі доручень голови облдержадміністрації та заступників, документів надісланих на виконання Міністерством культури України, звернень народних депутатів та документів від інших організацій з визначеними термінами виконання. Робота по зміцненню виконавської дисципліни та поліпшенню контролю за виконанням доручень Президента України, рішень Уряду, доручень Прем'єр-міністра України, запитів та звернень Народних депутатів України знаходиться на постійному контролі. Протягом 2015 року до Департаменту культури і туризму надійшло 189 звернень, 6 з них направлено за належністю до відповідних структурних підрозділів Харківської обласної державної адміністрації. За видами звернень: 44 % - заяви, 5 % - пропозиції, 7 % - скарги, 44 % - звернення на «гарячу лінію». За звітний період департаментом розглянуто 45 інформаційних запитів.

Зважаючи на вищевикладене, колегія Департаменту культури і туризму Харківської обласної державної адміністрації вирішила:

Колегія вирішила:

1. Інформацію директора Департаменту культури і туризму Харківської обласної державної адміністрації Яцини О.А., заступників директора Департаменту культури і туризму Харківської обласної державної адміністрації та виступаючих взяти до відома та врахувати в роботі.

2. Затвердити документацію за підсумками проведення у КОМУНАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ ХАРКІВСЬКИЙ ІСТОРИЧНИЙ МУЗЕЙ ім. М.Ф. Сумцова Харківської обласної ради повного звірення державної частини музейного фонду України з фондово-обліковою документацією.

3. Директору КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ ХАРКІВСЬКИЙ ІСТОРИЧНИЙ МУЗЕЙ ім. М.С. Сумцова Харківської обласної ради (Цигульов В.А.) забезпечити виконання резолюції голови обласної державної адміністрації від 04.04.2016 №інф.973, щодо рекомендацій викладених у довідці за результатами вивчення діяльності КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ ХАРКІВСЬКИЙ ІСТОРИЧНИЙ МУЗЕЙ ім. М.Ф. Сумцова Харківської обласної ради.

Термін виконання: до 05січня 2017 року.

4. Департаменту культури і туризму Харківської обласної державної адміністрації (Яцина О.А.), закладам культури і мистецтва області, що належать до сфери управління Департаменту, відділам (секторам) культури і туризму районних

державних адміністрацій та міст обласного значення вжити заходів щодо підвищення рівня антитерористичної захищеності закладів культури і туризму області та відпрацювання дій персоналу у разі виникнення загрози вчинення терористичних та диверсійних актів.

Термін виконання: протягом 2016 року.

5. Директору КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ «ОБЛАСНИЙ ОРГАНІЗАЦІЙНО - МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВА» (Омельченко Л.Г.):

5.1 розробити і надати до Департаменту культури і туризму Харківської обласної державної адміністрації: проект Положення про Раду керівників закладів культури клубного типу Харківської області;

5.2. надати до Департаменту культури і туризму Харківської обласної державної адміністрації пропозиції щодо персонального складу Ради керівників закладів культури клубного типу Харківської області;

5.3. скласти і надати до Департаменту культури і туризму Харківської обласної державної адміністрації графік проведення засідань Ради керівників закладів культури клубного типу Харківської області.

Термін виконання: до 01 травня 2016 року.

6. Начальникам відділів (завідувачам секторами) культури і туризму районних державних адміністрацій та виконавчих органів міських рад міст обласного значення вжити заходів щодо виконання п.1.4. та п. 1.5. Доручення голови обласної державної адміністрації за підсумками селекторної наради від 22.04.2016 з питання: Про підсумки соціально-економічного розвитку районів Харківської області.

Термін виконання: протягом 2016 року.

7. Начальнику відділу культури і туризму Первомайської районної державної адміністрації (Азаренко О.А.), начальнику відділу культури Люботинської міської ради (Голтвянська І.А.) сприяти фахівцям Департаменту культури і туризму Харківської обласної державної адміністрації, обласного комунального закладу «ХАРКІВСЬКИЙ НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ОХОРОНИ КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ» та Головного управління Держгеокадастру у Харківській області в проведенні роботи з інвентаризації пам'яток історії, монументального мистецтва та археології .

Термін виконання: протягом 2016 року.

Голова колегії, Директор
Департаменту культури і туризму

О.А. Яцина

Секретар колегії

О.Г. Рудь